

[Kristian Nygaard.]

Ungdommen paa Manø uden Fare for Digebrud kan flytte ud paa den nye Jord og med Tryghed over for Naturkræfterne rejse deres Fremtidshjem derude.

Samtidig vil jeg gerne minde om, at der allerede i flere Aar har ligget et Andragende her inde i Ministeriet om Anlæg af en Dæmning fra Vester Vedsted til Manø. Dette Andragende kommer ikke alene fra Manøs Beboere, men har ogsaa faaet Tilslutning fra Nabokommunerne paa Fastlandet og fra Købstaden Ribe. En saadan Dæmning vil ganske vist koste en Del Penge, men praktisk talt alle Udgifter er jo Arbejds løn, Materialer savnes ikke her, og derfor, saa længe vi har arbejdsledige, der mangler Beskæftigelse, kan man med Fordel bygge saadanne Dæmninger. I 1941—42 betaltes der herhjemme i alt 184 Mill. Kr. for spildt Arbejdstid. For dette Beløb vilde der nok kunne bygges mindst 30 saadanne Dæmninger, som her er Tale om, og da man fra sagkyndig Side skal have udtalt, at hvis Dæmningen kom, vilde der være de allerbedste Betingelser for en yderligere Tilsikning af Vadehavet, saa at der maaske vilde fremkomme op mod 50 000 ha ny frugtbar Jord, saa forstaar man, at Manøs Beboere omfatter Planen med den allerstørste Interesse. Derfor haaber jeg, at det nye Beskæftigelsesudvalg, som Regeringen har nedsat, vil interessere sig for Planen og søge at faa den gennemført, saa vi inden alt for længe kan køre paa den Vej, der skal anlægges oppe paa Dæmningen, naar vi skal til Manø, og ikke, som det hidtil har været nødvendigt, køre gennem Vesterhavets Saltvand ca. 8 km for at komme i Forbindelse med Øens Beboere — selv om jeg erkender, at Køreturen i Oktober var den mest særprægede, jeg endnu har været ude paa herhjemme.

Der er et andet Beskæftigelsessspørgsmaal, som jeg ogsaa gerne vil henlede Beskæftigelsesudvalgets Opmærksomhed paa, og det er en Istandsættelse af private Veje. Der findes i de fleste Egne af Landet, ikke mindst i Vestjylland, adskillige Ejendomsbesiddere, som ejer saadanne Veje. De er nok private, men de befærdes dagligt af Postbude, Skolebørn, Mælkevoogne og andre nødvendige Køretøjer. I adskillige Tilfælde er Færdselen her større end paa de offentlige Sogneveje. Enkelte Ejendomsbesiddere kan have Vedligeholdelsespligt for saadanne Veje paa flere Kilometers Længde. Enhver forstaar, at en saadan Vedligeholdelsespligt kan blive en næsten uoverkommelig Byrde. Her haaber jeg ogsaa, at man vil erkende,

at der er Tale om nyttig Beskæftigelse. Og det er jo Arbejde, som kan udføres paa alle Aarstider, naar ikke Sneen dækker eller Frostens binder Jorden. Endelig kræves der jo ikke hertil særligt uddannede Folk. Enhver, der har Kræfter og Sundhed i Behold, kan gøre Fyldest ved dette Arbejde. Derfor skulde det glæde mig, om Vintrens Arbejds muligheder ogsaa maa komme til at omfatte disse ofte haardt tiltrængte Istandsættelser af private Veje. I denne Forbindelse maa man heller ikke glemme, at det vil være af stor Betydning for Biltrafikken, at ogsaa de Veje, der her er Tale om, vedligeholdes, saaledes at Bilerne uden alt for stort Besvær kan benytte dem.

Der er en anden Sag, som jeg gerne vil henlede den høje Regerings Opmærksomhed paa. Det er Ædruelighedsspørgsmaalet. Efter at Statistisk Departement i Sommeren 1941 havde oplyst, at det samlede Alkoholforbrug i 1940, angivet i Spiritus af 100 pCt. s Styrke, udgjorde 2,20 l pr. Indbygger mod 2,67 l Aaret i Forvejen, hørte Departementet op med at bringe disse Oplysninger. I de følgende Aar var man derfor ikke i Stand til med Sikkerhed at afgøre, om den ret betydelige Nedgang fra Krigens første Aar var af tilfældig eller mere varig Karakter. Nu foreligger de fornødne Oplysninger herom, og selv om det maaske maatte anses for usandsynligt, at den stærke Nedgang i 1940 vilde holde sig, virker det dog overraskende, at Alkoholforbruget i Krigsaarene 1941—43 ligger højere, end det gjorde i det sidste af Krigen uberørte Aar, 1938. Trods alle Forsyningsvanskeligheder har Befolkningen som Helhed altsaa ikke hehøvet at nedsætte sine Fordringer paa dette Omraade. Stigningen i Forbruget af Spiritus i de tre Krigsaar er ganske vist ikke overvældende, men det er værd at mærke sig, at Aaret 1943 har det største Forbrugstal, nemlig 2,66 l ren Spiritus pr. Individ, og det er ingenlunde udelukket, vel endog sandsynligt, at den opadgaaende Bevægelse er fortsat i 1944—45, men her mangler vi endnu de officielle Tal.

Da vi naturligvis alle erkender Betydningen af, at det danske Folk er et ædrueligt Folk, vil jeg gerne henstille til den højtærede Minister, at der ad Lovgivningens Vej drages Omsorg for, at Ædruelighedsarbejdet faar bedre Kaar, end det hidtil har haft, og i denne Forbindelse vil jeg gerne nævne et Par Spørgsmaal, som for øvrigt blev fremdraget her fra denne Talerstol den 5. Oktober i Aar af Folketingets daværende Alderspræsident Hr. A. C. Mortensen.

I Landets ministerløse Tid udstedte